Lietas Nr. 142284011
Lietas arhīva Nr. AA43-0195-15/18

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2015.gada 18.septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente A.Šteinberga,
tiesneši M.Osmane un V.Poķis

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. B/ pieteikumu par Jūrmalas pilsētas domes 2011.gada 29.septembra lēmuma Nr.427 (protokols Nr.17, 22.punkts) atcelšanu daļā un atlīdzinājuma piedziņu, sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 4.jūnija spriedumu daļā.

Aprakstošā daļa

[1] 2011.gada 14.jūlijā (atzinums Nr.161, adresēts /pers. C/), 8.septembrī (atzinums Nr.267, adresēts /pers. B/) un 9.septembrī (atzinums Nr.270 , adresēts /pers. C/ un /pers. B/) Jūrmalas pilsētas domes (turpmāk – dome) Pilsētplānošanas nodaļa konstatēja patvaļīgu būvniecību /adrese/.

Nekustamā īpašuma kopīpašnieki /pers. B/ un /pers. C/ vērsās domes Pilsētplānošanas nodaļā ar iesniegumiem, lūdzot atļaut turpināt būvniecību.

Ar domes 2011.gada 29.septembra lēmumu Nr.427 (protokols Nr.17, 22.punkts) „Par iespēju turpināt būvniecību uz zemesgabala /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs A/)" (turpmāk arī – Lēmums) nolemts būvniecības pasūtītājiem, zemesgabala /adrese/ kopīpašniekiem /pers. B/ un /pers. C/: 1) līdz 2011.gada 31.decembrim būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu noteiktā kārtībā izstrādāt un Jūrmalas pilsētas domes Būvvaldē (turpmāk – būvvalde) saskaņot kanalizācijas inženiertīklu sistēmas tehnisko shēmu uz zemesgabala un līdz 2012.gada 1.aprīlim veikt kanalizācijas inženiertīklu sistēmas pārbūvi saskaņā ar būvvaldē saskaņotu tehnisko shēmu (Lēmuma 1.punkts); 2) atļaut turpināt būvniecību uz zemesgabala ar nosacījumu nepalielināt zemesgabala apbūves blīvumu 11% un maksimālo apbūves intensitāti 30%, neaizskart trešo personu īpašumtiesības un līdz 2012.gada 31.decembrim atbilstoši būvniecību reglamentējošo aktu prasībām būvvaldē akceptēt būvprojektu un saņemt būvatļauju (Lēmuma 2.punkts).

[2] /pers. B/ iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atcelt Lēmuma 1. un 2.punktu daļā, kas attiecas uz viņu, kā arī piedzīt tiesāšanās izdevumus. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicējai kopš 2003.gada 30.septembra pieder 2/3 domājamās daļas no nekustamā īpašuma /adrese A/ (turpmāk arī – kopīpašums), savukārt /pers. C/ pieder 1/3 daļa no minētā īpašuma. Pieteicēja tikai 2011.gada septembrī noskaidrojusi, ka viņas vecāki mājas būvēšanas procesā vai pēc tam bija veikuši mājas pārplānošanu, logu un durvju ailu izvietojuma pārbūvi, veicot izmaiņas dzīvojamās mājas fasādes un ārējā veidolā, izbūvējuši 4 ēkas un uzstādījuši plēves siltumnīcu, to nesaskaņojot. Pati pieteicēja ir veikusi tikai nepieciešamos kopīpašuma uzlabošanas darbus – bojāto (sapuvušo) logu un durvju nomaiņu, kā arī dzīvojamās ēkas fasādes siltināšanu.

/pers. C/ bez saskaņošanas ar kopīpašnieku ir veicis vērienīgus būvniecības darbus viņa lietošanā esošajā zemesgabala daļā, citastarp, izbūvējis kanalizācijas izlejamo bedri**.** Attiecībā uz /pers. C/ patvarīgo kopīpašuma pārbūvi pieteicēja ir vērsusies būvinspekcijā, kas apsekošanā konstatēto fiksēja atzinumos Nr.161 un Nr.267. Rezultātā pieteicēja tika nepamatoti administratīvi sodīta, kā arī tika pieņemts Lēmums.

[2.2] Pieteicējas veiktās darbības nav uzskatāmas par renovāciju vai rekonstrukciju, līdz ar ko nav nepieciešams saskaņojums un projekts. Renovāciju mājas otrajā stāvā veica /pers. C/, bet rekonstrukciju – pieteicējas vecāki vai iepriekšējie īpašnieki. Jau 2000.gada 21.jūlijā izstrādātajā kopīpašuma zemes robežu plānā ir fiksētas nelikumīgi izbūvētās, zemesgrāmatā nereģistrētās ēkas, tātad pieteicēja par to nav atbildīga.

[2.3] Lēmumā norādīts, ka ir konstatētas patvaļīgas būvniecības pazīmes, bet nav norādīts, kas veicis minētos pārkāpumus. Bez tiesiska pamata norādīts, ka pieteicēja ir būvniecības pasūtītāja – pieteicēja nav ne būvniecības pasūtītāja, ne arī būvētāja, kā arī nav lūgusi atļauju turpināt būvniecību, jo būvniecību neveic un nevēlas veikt; pieteicēja iestādē paskaidroja, ka vēlas legalizēt dzīvojamās mājas pirmajā stāvā veikto vienkāršoto pārplānošanu, kam nav nepieciešama būvatļauja. Turklāt mājas pirmais stāvs ir siltināts tikai pieteicējas lietošanā esošā zemes gabala daļā. Patvaļīgu būvniecību veic /pers. C/ un vēlas to turpināt pret pieteicējas gribu.

[2.4] Iestāde Lēmumu ir pieņēmusi, nenodrošinot pieteicējai tiesības izmantot saprotamu valodu (pieteicēja latviešu valodu nepārvalda) un jurista (advokāta) palīdzību, iesniegt papildus pierādījumus.

[3] Jūrmalas pilsētas dome (turpmāk arī – atbildētāja) tiesai sniegtajā paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un lūdz noraidīt.

[3.1] Atbildētāja norāda, ka domes Pilsētplānošanas nodaļa 2011.gada 14.jūlijā, papildus 2011.gada 8.septembrī un 2011.gada 9.septembrī pārbaudīja kopīpašumu un sastādīja atzinumus Nr.161, Nr.267 un Nr.270 par būves pārbaudi. Pārbaudes rezultātā tika konstatēts, ka kopīpašumā atrodas patvaļīgi būvētas palīgēkas. Veikta saimniecības ēkas, būves kadastra apzīmējums /numurs B/, rekonstrukcija, palielinot apbūves laukumu ar piebūvētām koka konstrukciju daļām. Domes Pilsētplānošanas nodaļas rīcībā nav būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu noteiktā kārtībā izstrādāts, saskaņots un akceptēts būvprojekts, un nav izdota būvatļauja palīgēku būvniecībai un saimniecības ēku rekonstrukcijai.

Kopīpašumā izbūvēta kanalizācijas izsmeļamā bedre bez būvvaldē saskaņotas shēmas iekšējo inženiertīklu pārbūvei. Domes Pilsētplānošanas nodaļas rīcībā nav būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu noteiktā kārtībā izstrādāta un saskaņota shēma kanalizācijas iekšējo inženiertīklu pārbūvei.

Kopīpašumā izbūvēti zemes gabalu sadaloši iekšējie žogi, tādējādi pārkāpjot Jūrmalas pilsētas domes 2007.gada 12.jūlija saistošo noteikumu Nr.19 „Jūrmalas pilsētas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Jūrmalas apbūves noteikumi)

5.13.6.apakšpunkta nosacījumus.

Patvaļīgi, bez būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu noteiktā kārtībā izstrādāta, saskaņota un būvvaldē akceptēta būvprojekta un būvatļaujas veikta dzīvojamās ēkas ar kadastra apzīmējumu /numurs/pirmā stāva rekonstrukcija. Veikta logu un durvju ailu izvietojuma pārbūve, veicot izmaiņas dzīvojamās mājas fasādēs un ārējā veidolā, veikta dzīvojamās mājas pirmā stāva fasādes renovācija.

[3.2] Domes Pilsētplānošanas nodaļa saņēma pieteicējas 2011.gada 7.jūnija, 13.jūnija, 15.augusta iesniegumus, 2011.gada 16.septembra paskaidrojumu ar argumentiem atļaut būvniecību. Pretenzija par to, ka pieteicēja nebija uzklausīta, nav pamatota.

[3.3] Noilguma termiņi būvniecībā nepastāv, proti, patvaļīga būve ar laika tecējumu nekļūst par tiesiskā kārtā uzbūvētu, jo būvniecības dokumentācija personai ir iegūstama, tikai izpildot attiecīgās būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasības.

[4] Ar tiesas lēmumu trešās personas statusā pieaicināts /pers. C/. Trešā persona paudusi viedokli, ka pieteikums nav pamatots.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 4.jūnija spriedumu pieteikums tika daļēji apmierināts:1) atcelts Lēmums daļā, ar kuru nolemts pieteicējai uzdot līdz 2011.gada 31.decembrim būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu noteiktā kārtībā izstrādāt un būvvaldē saskaņot kanalizācijas inženiertīklu sistēmas tehnisko shēmu uz zemesgabala un līdz 2012.gada 1.aprīlim veikt kanalizācijas inženiertīklu sistēmas pārbūvi saskaņā ar būvvaldē saskaņotu tehnisko shēmu (Lēmuma 1.punkts); 2) apmierināts prasījums daļā par mantisko zaudējumu Ls 35,91 atlīdzināšanu, 3) noraidīts prasījums par mantisko zaudējumu atlīdzinājumu pārējā daļā; 4) noraidīts prasījums par Lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru nolemts pieteicējai atļaut turpināt būvniecību uz zemesgabala ar nosacījumu nepalielināt zemesgabala /adrese/ apbūves blīvumu 11% un maksimālo apbūves intensitāti 30%, neaizskart trešo personu īpašumtiesības un līdz 2012.gada 31.decembrim atbilstoši būvniecību reglamentējošo aktu prasībām būvvaldē akceptēt būvprojektu un saņemt būvatļauju (Lēmuma 2.punkts).

Spriedums motivēts šādi.

[5.1] Lietā ir strīds par to, vai atbildētāja ir pamatoti noteikusi pieteicējai pienākumu novērst patvaļīgās būvniecības radītās sekas kopīpašumā.

No Jūrmalas zemesgrāmatu nodaļas Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatu nodalījuma Nr.7293 izriet, ka nekustamo īpašumu /adrese A/ veido zemes gabals ar kadastra numuru /numurs A/, dzīvojamā māja (kadastra apzīmējums /numurs C/), palīgceltne (kadastra apzīmējums /numurs B/) un palīgceltne (kadastra apzīmējums /numurs D/). Nekustamais īpašums atrodas kopīpašumā /pers. B/, kurai pieder 2/3 domājamās daļas, un /pers. C/, kuram pieder 1/3 domājamā daļa no kopīpašuma.

Lietas materiālos atrodas domes Pilsētplānošanas nodaļas 2011.gada 8.septembra atzinums Nr.267 par būves pārbaudi, ar kuru konstatēts, ka kopīpašumā izbūvēta kanalizācijas izsmeļamā bedre bez būvvaldē saskaņotas shēmas iekšējo inženiertīklu pārbūvei un saskaņošanas ar kopīpašnieku, kā arī izbūvēti zemes gabalu sadaloši iekšējie žogi. Attiecībā uz pieteicējas lietoto nekustamā īpašuma daļu konstatēts, ka uz zemesgabala attiecīgajā daļā atrodas zemesgrāmatā neierakstītas un kadastra informācijas sistēmā nereģistrētas palīgēkas – viena siltumnīca un četras palīgēkas, būvētas bez būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu kārtībā izstrādāta būvprojekta un būvatļaujas. Papildus konstatēts, ka patvaļīgi, bez būvprojekta un būvatļaujas, veikta dzīvojamās mājas

pirmā stāva daļas rekonstrukcija.

Domes Pilsētplānošanas nodaļa 2011.gada 9.septembrī sastādīja atzinumu Nr.270 par būves pārbaudi, ar kuru konstatēja, ka papildus pie uzsāktās administratīvās lietas par zemesgabalā veikto patvaļīgo būvniecību fiksēts, ka veikta dzīvojamās mājas pirmā stāva iekštelpu plānojuma un iekštelpu durvju izvietojuma maiņa bez būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu kārtībā izstrādāta, saskaņota un būvvaldē akceptēta būvprojekta un būvatļaujas.

[5.2] Būvniecības likuma 1.panta 12.punkts noteic, ka būvniecība ir visu veidu būvju projektēšana un būvdarbi. Būvdarbi atbilstoši norādītā panta 6.punktam ir būvniecības procesa sastāvdaļa, darbi, kas tiek veikti būvlaukumā vai būvē, arī nojaukšana. Savukārt tiesības veikt būvdarbus apliecina būvatļauja, kas ir Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk arī – Vispārīgie būvnoteikumi) paredzētajā kārtībā izsniegts dokuments. Arī Būvniecības likuma 13.panta pirmā daļa un Vispārīgo būvnoteikumu 112.punkts noteic pasūtītājam vai būvētājam pienākumu pirms būvdarbu uzsākšanas saņemt būvatļauju Vispārīgajos būvnoteikumos paredzētajā kārtībā, jo patvaļīga būvniecība nav pieļaujama.

Lai persona saņemtu būvatļauju būvdarbu veikšanai, ir jāveic virkne procesuālu darbību: jāsaņem trešo personu piekrišana (Būvniecības likuma 3.panta pirmā daļa), jāiesniedz būvvaldē būvniecības iesniegums – uzskaites karte, jāsaņem plānošanas un arhitektūras uzdevums (Vispārīgo būvnoteikumu 32.-35.punkts) un jāveic būvprojektēšana (Vispārīgo būvnoteikumu 3.3.-3.6.apakšnodaļa un 4.nodaļa).

Šāda kārtība attiecas arī uz būvdarbiem, kas tiek veikti būves rekonstrukcijas un būves renovācijas ietvaros. Atbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu 21.punktam rekonstrukcija ir būves vai tās daļas pārbūve, mainot būves vai tās daļas apjomu un mainot vai saglabājot funkciju, vai funkcijas maiņa, nemainot apjomu. Savukārt saskaņā ar noteikumu 22.punktu renovācija ir būves vai tās daļas remonts (kapitālais remonts), lai atjaunotu būvi vai tās daļu, nomainot nolietojušos nesošos elementus vai konstrukcijas, kā arī mērķtiecīgu funkcionālu vai tehnisku uzlabojumu ieviešana būvē, nemainot tās apjomu un funkciju.

[5.3] Nav pamatots pieteikumā norādītais, ka ēkas logu un durvju nomaiņai, kā arī pirmā stāva fasādes siltināšanai nav nepieciešams saskaņojums un projekts, jo tā nav ēkas renovācija un nav arī rekonstrukcija.

Saskaņā ar Vispārīgo noteikumu 37.punktu, ja netiek skartas trešo personu īpašuma tiesības, būvniecības iesniegums – uzskaites karte (un attiecīgi būvatļauja) nav nepieciešama ja: 1) tiek īstenots interjera projekts, neskarot nesošās būvkonstrukcijas; 2) tiek veikta vienkāršota renovācija – būves vai tās daļas renovācija, neskarot nesošās būvkonstrukcijas, ēkas fasādi (izņemot fasādes apdares renovāciju un logu nomaiņu, nemainot to dalījumu, fasādes un jumta siltināšanu, jumta ieseguma nomaiņu) un koplietošanas inženierkomunikācijas; 3) tiek veikta vienkāršota rekonstrukcija – būves vai tās daļas funkcijas (lietošanas veida) maiņa bez pārbūves.

No norādītajām tiesību normām izriet, ka gadījumos, kad tiek veikta fasādes apdares renovācija un logu nomaiņa, nemainot to dalījumu, kā arī tiek veikta fasādes siltināšana, ir nepieciešams būvniecības iesniegums – uzskaites karte (un attiecīgi – būvatļauja). Līdz ar to nav pamatots pieteicējas iebildums, ka logu nomaiņai un fasādes siltināšanai nav nepieciešams saskaņojums un projekts. Tādējādi gan logu nomaiņa, gan arī fasādes siltināšana uzskatāma par būvniecību, kuras procesa ietvaros ir nepieciešama būvatļauja neatkarīgi no tā, vai trešo personu intereses tiek skartas vai netiek skartas.

[5.4] No lietas materiāliem izriet, un par to nav strīda, ka uz zemesgabala pieteicējai

piederošajā nekustamajā īpašumā atrodas zemesgrāmatā neierakstītas un kadastra informācijas sistēmā nereģistrētas palīgēkas – viena siltumnīca un četras palīgēkas, kas uzbūvētas bez būvprojekta un būvatļaujas.

Būvniecības likuma 3.panta pirmā daļa noteic, ka zemes gabalu drīkst apbūvēt, ja tā apbūve tiek veikta saskaņā ar vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, detālplānojumu (ja tas nepieciešams saskaņā ar normatīvajiem aktiem) un šo plānojumu sastāvā esošajiem apbūves noteikumiem (..).

Būvniecības likuma 16.panta pirmā daļa noteic, ka būvdarbus drīkst veikt tikai saskaņā ar pašvaldības akceptētu būvprojektu, izņemot gadījumus, kas paredzēti Vispārīgajos būvnoteikumos.

Būvniecības likuma 13.panta pirmā daļa noteic, ka pasūtītājam vai būvētājam pirms būvdarbu uzsākšanas jāsaņem būvatļauja Vispārīgajos būvnoteikumos paredzētajā kārtībā.

Attiecībā uz pieteicējas argumentu, ka kopīpašuma zemes robežu plāns ir izstrādāts 2000.gada 21.jūlijā un tajā ir redzams, ka uz tā atrodas izbūvētās ēkas, tiesa norāda, ka īpašnieka maiņa patvaļīgu būvniecību nelegalizē. Likumdevējs ir paredzējis, kā jārīkojas būvinspektoriem un pašvaldībai patvaļīgas būvniecības gadījumos. Pieteicēja ir ieguvusi īpašuma tiesības uz ēkām kopīpašumā, un pieteicējai kā īpašniecei ir pienākums nelegālo būvniecību legalizēt. Tiesas ieskatā, apstāklis, ka ēkas ir iekļautas zemes robežu plānā, tikai konstatē faktisko situāciju dabā, bet nerada pieteicējai pamatu paļauties, ka nelegālās būves tiks legalizētas no iestādes puses.

[5.5] Pieteicējas argumentiem, kuri vērsti uz to, ka kopīpašumā visu patvaļīgo būvniecību veikusi trešā persona vai ka trešā persona tajā vainojama, izskatāmajā lietā tam nav nozīmes, kā tas ir administratīvo pārkāpumu lietās.

Civillikuma 1067.panta pirmā daļa noteic, ka īpašuma tiesība, kas pieder uz vienu un to pašu nedalītu lietu vairākām personām nevis reālās, bet tikai domājamās daļās, tā ka sadalīts vienīgi tiesību saturs, ir kopīpašuma tiesība.

Kopīpašuma domājamās daļas pieder gan trešajai personai, gan pieteicējai. Kopīpašuma reāla sadale vai tāda lietošanas tiesību sadale, kas radītu sekas publiskajās tiesībās, nav konstatējama.

Pieteicēja atsaucas uz to, ka 2003.gada 14.novembrī starp pieteicēju un trešo personu ir noslēgts Zemes gabala sadalīšanas līgums, kas atbrīvo pieteicēju no pienākuma atbildēt par to kopīpašuma daļu, ko lieto trešā persona.

Tiesa šādu viedokli atzīst par nepamatotu, jo minētais līgums risina tikai kopīpašnieku savstarpējās attiecības tajā, kas attiecināms uz privātajām tiesībām, kā arī tajā īpašuma daļā, kas reģistrēta zemesgrāmatā. Arī Zemes gabala sadalīšanas līgumā norādītajā Zemes robežu plānā *(lietas 209.lapa)* nav nekādas norādes, kas noteiktu kopīpašnieku atbildības jautājumus par īpašuma tiesisko vai fizisko stāvokli. Papildus norādāms, ka minētais līgums nav reģistrēts zemesgrāmatā un, kā tiesas sēdē paskaidroja trešās personas pārstāvji, ir noslēgts bankas vajadzībām. Līdz ar to, pamatojoties uz Civillikuma 1069.pantu un 1071.pantu, abi kopīpašnieki ir vienlīdz atbildīgi par publiski tiesisko pienākumu izpildi, tostarp, būvniecības tiesisko regulējumu noteicošo prasību ievērošanu.

Tādējādi atbildētāja pamatoti Lēmumā noteica publiski tiesisko pienākumu abiem kopīpašniekiem, kas izpildāms samērīgi ar viņu daļām kopīpašumā.

[5.6] Likuma „Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 14.punkts noteic, ka pašvaldībai ir autonoma funkcija nodrošināt savas administratīvās teritorijas būvniecības procesa tiesiskumu.

Būvniecības likuma 7.panta pirmās daļas 4.punkts noteic, ka vietējo pašvaldību kompetencē ir kontrolēt, kā būvniecības dalībnieki ievēro šā likuma un citu būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasības, un nodrošināt būvniecības procesa tiesiskumu savā administratīvajā teritorijā.

Būvniecības likuma 30.panta piektā daļa noteic, ja būvinspektora konstatētos pārkāpumus ir iespējams novērst un būvniecību turpināt atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pašvaldība, izvērtējot būvinspektora konstatētos pārkāpumus, var pieņemt vienu no šādiem motivētiem lēmumiem: 1) lēmumu par iespēju turpināt būvniecību, norādot nosacījumus būvniecības turpināšanai; 2) lēmumu par būvniecības radīto seku novēršanu (būves vai tās daļas nojaukšanu, iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu u.tml.).

Saskaņā ar Būvniecības likuma 30.panta sesto daļu, ja būvniecība notiek bez akceptēta būvprojekta, pašvaldība pieņem lēmumu par šādas būvniecības radīto seku novēršanu (būves vai tās daļas nojaukšanu, iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu u.tml.).

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka pašvaldība, pastāvot noteiktiem apstākļiem, ir tiesīga pieņemt Būvniecības likuma 30.panta piektajā un sestajā daļā minētos lēmumus, ja būvniecība veikta bez būvatļaujas, ar atkāpēm no akceptēta būvprojekta vai vispār bez būvprojekta, lēmumu par iespēju turpināt būvdarbus vai būvniecības radīto seku novēršanu. Būvniecības likuma 30.panta piektā daļa regulē gadījumus un noteic iespējamos lēmumu veidus, ja būvniecība notikusi bez būvatļaujas vai neatbilst akceptētajam būvprojektam. Savukārt Būvniecības likuma 30.panta sestā daļa regulē gadījumus, kad akceptēta būvprojekta vispār nav, bet tāds būvniecībai ir nepieciešams.

Normatīvajos aktos ir noteikti gadījumi, kad ir jāizstrādā būvniecības dokumentācija un jāsaņem attiecīgas atļaujas, bet, ja būvdarbi ir veikti neatbilstoši būvniecības dokumentācijai vai vispār bez tās, tad būvdarbi ir kvalificējami kā patvaļīga būvniecība un pašvaldībai ir jāpieņem attiecīgs lēmums. Lai pašvaldība varētu konstatēt, ka būvdarbi ir kvalificējami kā patvaļīga būvniecība, pašvaldībai jākonstatē, ka būvdarbu veikšanai ir nepieciešams izstrādāt būvniecības dokumentāciju un jāsaņem attiecīgas atļaujas. Gadījumos, kad ir izstrādāta būvniecības dokumentācija, bet būvdarbi neatbilst būvniecības dokumentācijai vai nav saņemta atļauja būvdarbu veikšanai, pašvaldība pieņem Būvniecības likuma 30.panta piektajā daļā noteikto lēmumu. Savukārt, gadījumos, kad būvdarbi ir veikti bez būvniecības dokumentācijas un būvatļaujas un pašvaldībai nav iespēju izvērtēt būvniecības dokumentāciju, tad pašvaldība pieņem Būvniecības likuma 30.panta sestajā daļā noteikto lēmumu.

Pārsūdzētais Lēmums ir pamatots ar Būvniecības likuma 30.panta piektās daļas 1.punktu. Atbildētāja secinājusi, ka konkrētajā gadījumā nav konstatējams tāds nozīmīgs sabiedrības labums, kura dēļ būtu aizliedzama būvniecības turpināšana un pieņemams lēmums par būvniecības radīto seku novēršanu. Tādējādi, atbildētājas ieskatā, pienākums atjaunot dzīvojamo ēku un saimniecības ēku iepriekšējā stāvoklī būtu pretrunā ar samērīguma, privātpersonas tiesību ievērošanas un tiesiskās paļāvības principu.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā situācijā atbildētāja ir pieņēmusi pieteicējai iespējami labvēlīgāku lēmumu, proti, pieteicēja var atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām turpināt būvniecību un legalizēt veiktos būvniecības darbus. Turklāt pieteikumā pieteicēja norāda, ka viņa ir vēlējusies legalizēt dzīvojamās mājas pirmā stāva pārplānošanu.

Savukārt, ja pieteicēja nevēlas veikt norādītās darbības, viņa var patstāvīgi novērst būvniecības radītās sekas, nojaucot būves vai to daļas un atjaunojot dzīvojamo māju

iepriekšējā stāvoklī.

[5.7] Jūrmalas apbūves noteikumu 5.13.6.punkts noteic, ka zemesgabalu aizliegts sadalīt ar žogiem. Saskaņojot ar ainavu arhitektu, zemesgabalu funkcionāli var sadalīt ar dzīvžogiem, ievērojot zemesgabala iekšējās lietošanas kārtību.

Civillikuma 1068.pants noteic, ka rīkoties ar kopīpašuma priekšmetu kā visumā, tā arī noteiktās atsevišķās daļās drīkst tikai ar visu kopīpašnieku piekrišanu.

No lietas materiāliem izriet, ka strīdus zemes gabals ir kopīpašuma priekšmets, līdz ar to tā apbūvei jānorit saskaņā gan ar publiski tiesisko regulējumu, gan ar privāto tiesību normām, respektīvi, papildus Būvniecības likuma un pašvaldības saistošo noteikumu prasībām jāievēro arī Civillikuma nosacījumi.

No pieteikuma secināms, ka lietā nav strīda par to, ka žogs kopīpašumā izbūvēts patvaļīgi bez būvprojekta un būvatļaujas. Lietā nav strīda arī par to, ka faktiski pieteicēja nav veikusi patvaļīgu būvniecību, bet ieguvusi nekustamo īpašumu jau ar izbūvētu žogu.

Līdz ar to atbildētājai bija tiesības Būvniecības likuma 30.pantā noteiktajā kārtībā lemt par patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanu, uzliekot par pienākumu kopīpašniekiem, tostarp arī pieteicējai, legalizēt uzcelto žogu.

[5.8] Ievērojot spriedumā norādīto, tiesa atzīst, ka Lēmums daļā, ar kuru nolemts pieteicējai atļaut turpināt būvniecību uz zemesgabala ar nosacījumu nepalielināt zemesgabala apbūves blīvumu 11% un maksimālo apbūves intensitāti 30%, neaizskart trešo personu īpašumtiesības un līdz 2012.gada 31.decembrim atbilstoši būvniecību reglamentējošo aktu prasībām būvvaldē akceptēt būvprojektu un saņemt būvatļauju, ir tiesisks un pamatots.

[5.9] Tiesa atzīst, ka atbildētāja nepamatoti uzdevusi pieteicējai līdz 2011.gada 31.decembrim būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu noteiktā kārtībā izstrādāt un būvvaldē saskaņot kanalizācijas inženiertīklu sistēmas tehnisko shēmu uz zemesgabala un līdz 2012.gada 1.aprīlim veikt kanalizācijas inženiertīklu sistēmas pārbūvi saskaņā ar būvvaldē saskaņotu tehnisko shēmu. Līdz ar to Lēmums norādītajā daļā nav tiesisks un ir atceļams.

[5.10] Nav pamatots pieteikumā norādītais, ka pieteicēja nav uzklausīta administratīvā akta izdošanas procesā. No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicēja ir līdzdarbojusies administratīvajā procesā, paudusi viedokli un apstrīdējusi pieņemtos lēmumus, tostarp, iepazinusies ar domes Pilsētplānošanas nodaļas 2011.gada 8.septembra atzinumu Nr.267 par būves pārbaudi un parakstījusi minēto atzinumu, 2011.gada 16.septembrī pieteicēja sniegusi paskaidrojumu par konstatētajiem apstākļiem.

[5.11] Pieteikumā pieteicēja lūdz piedzīt tiesāšanās izdevumus. 2012.gada 9.janvāra pieteikumā par trūkumu novēršanu pieteicēja norāda, ka zaudējumi pieteicējai radušies saistībā ar administratīvā akta atcelšanu, proti, tā ir samaksātā valsts nodeva Ls 20 un maksājumi advokātei par juridiskās palīdzības sniegšanu. Pieteicēja uztur prasījumu par atlīdzības izmaksāšanu tās pārstāvei un lūdz lietu atzīt par sarežģītu.

Administratīvā procesa likuma 18.panta ceturtā daļa, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, paredz juridiskās palīdzības izmaksu atlīdzināšanu sarežģītās lietās tikai fiziskajai personai, turklāt jau procesa laikā un neatkarīgi no tā, kāds būs lietas iznākums.

Administratīvā procesa likuma 18.panta ceturtās daļas mērķis ir nevis noteikt zaudējumu atlīdzību, bet gan pieteicēja (fiziskās personas) tiesības jau pamatlietas izskatīšanas gaitā lūgt no valsts budžeta līdzekļiem segt viņa izdevumus pārstāvim, proti, nodrošināt personas tiesības uz pieeju tiesai. Šajā gadījumā valsts (plašākā nozīmē) administratīvajā procesā ir nevis atbildētāja, bet gan, piešķirot pieteicēja pārstāvim

atlīdzību no valsts budžeta, palīdzības sniedzēja.

Savukārt zaudējumu atlīdzinājums attiecas uz jebkuru privātpersonu un pamatā paredz juridiskās palīdzības izmaksu atlīdzināšanu pēc tam, kad tiesvedības procesā ir konstatēts administratīvā akta vai iestādes faktiskās rīcības prettiesiskums. Vēršoties tiesā ar prasījumu par zaudējumu atlīdzību saistībā ar izmaksām par saņemto juridisko palīdzību, persona lūdz atlīdzināt no atbildētāja jau radušos zaudējumus, nevis valsts palīdzību, sedzot izmaksas par pārstāvi, kā tas paredzēts Administratīvā procesa likuma 18.panta ceturtajā daļā.

Izvērtējot pieteicējas pārstāves iesniegtos dokumentus, tiesa konstatē, ka tie tikai daļēji apstiprina pieteicējas izdevumus par juridisko palīdzību izskatāmajā lietā. Proti, 2012.gada 20.janvāra kvītī AV Nr.96010 norādīts, ka samaksa Ls 80 apmērā veikta par sūdzības domei un pieteikuma par brīdinājuma atcelšanu sagatavošanu. Ņemot vērā, ka izskatāmā administratīvā lieta ierosināta 2011.gada 9.decembrī, tiesa secina, ka norādītajā kvītī minētie izdevumi nav attiecināmi uz izskatāmo lietu.

2011.gada 27.oktobra kvītī AV Nr.73480 norādīts, ka samaksa Ls 100 veikta par iepazīšanos ar administratīvās lietas dokumentiem (Ls 40) un atzinuma apstrīdēšanu (Ls 60). Ņemot vērā, ka izskatāmajā lietā administratīvais process iestādē noslēdzies ar 2011.gada 29.septembra Lēmumu, tad tiesa secina, ka norādītie izdevumi nav attiecināmi uz izskatāmo lietu.

2011.gada 21.oktobra kvītī AV Nr.73476 norādīts, ka samaksa Ls 200 veikta par pieteikumu administratīvajai tiesai 2 gab. sagatavošanu. Ņemot vērā, ka izskatāmajā lietā tiek izskatīts viens pieteikums, tad uz izdevumiem par juridiskās palīdzības sniegšanu attiecināma samaksa par vienu pieteikumu Ls 100 apmērā.

Pieteicējas pārstāve ir iesniegusi 2013.gada 19.aprīļa kvīti AV Nr.96123 par summu Ls 40, par pārstāvību Jūrmalā Valsts zemes dienestā. Lietas materiālos nav pierādījumu, kas apstiprinātu norādīto darbību veikšanu un to saistību ar izskatāmo lietu.

Savukārt 2013.gada 22.aprīļa kvītī norādītā samaksa par Valsts zemes dienesta arhīva dokumentu atlasi un kopiju apstiprināšanu Ls 13,14 apmērā ir attiecināma uz izskatāmo lietu, jo norādītos izdevumus apstiprina pieteicējas iesniegtie pierādījumi *(lietas 139.-158.lapa)*.

Ievērojot minēto, uz izskatāmo lietu attiecināma samaksa par Valsts zemes dienesta arhīva dokumentu atlasi un kopiju apstiprināšanu Ls 13,14 un samaksa Ls 100 par pieteikuma sagatavošanu.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Atlīdzināšanas likums) 7.panta pirmā daļa noteic, ka mantiskais zaudējums šā likuma izpratnē ir katrs mantiski novērtējams pametums, kas cietušajam radies ar iestādes prettiesiska administratīvā akta vai prettiesiskas faktiskās rīcības dēļ. Saskaņā ar minētā panta trešo daļu, mantiskais zaudējums aptver arī izmaksas, kas saistītas ar juridisko palīdzību. Šo izmaksu maksimālo apmēru nosaka Ministru kabinets.

Ministru kabineta 2011.gada 8.novembra noteikumu Nr.859 „Noteikumi par privātpersonai atlīdzināmo juridiskās palīdzības izmaksu maksimālo apmēru" (turpmāk – noteikumi Nr.859) 1.punkts noteic, ka noteikumi nosaka ar juridisko palīdzību saistīto izmaksu (turpmāk − izmaksas) maksimālo apmēru, ko atlīdzina privātpersonai, ja valsts pārvaldes iestādes rīcības dēļ privātpersonai tika nodarīts mantiskais zaudējums vai personisks kaitējums. Saskaņā ar minēto noteikumu 3.punktu valsts atlīdzina izmaksas vienai personai par pieteikuma, blakus sūdzības vai administratīvā līguma (izlīguma) sastādīšanu – Ls 22,50 apmērā.

Pieteicējai ir atlīdzināmi izdevumi par pieteikuma sagatavošanu Ls 22,50 apmērā un izdevumi par pierādījumu iegūšanu Ls 13,41 apmērā.

[6] Pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 4.jūnija spriedumu daļā, ar kuru prasījums noraidīts. Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[6.1] Tiesa nav objektīvi izvērtējusi tās rīcībā esošos pierādījumus, nav pareizi konstatējusi faktus, nav pilnībā izvērtējusi lietas apstākļus, nav pareizi piemērojusi tiesību normas, spriedums ir pamatots ar dokumentiem, kuru nav lietā.

[6.2] Iestādei un tiesai bija pienākums izvērtēt faktu, ka /pers. C/ ir veicis un turpina veikt būvdarbus, neievērojot būvniecību regulējošos normatīvos aktus, kā arī Civillikuma 1068.pantā noteiktās prasības (ignorējot kopīpašnieka prasības).

[6.3] Tiesa nav ņēmusi vērā, ka gadījumā, ja Lēmums pārsūdzētajā daļā tiks atcelts attiecībā pret pieteicēju, tad /pers. C/, kurš Lēmumu nav apstrīdējis, būvniecība būtu jāturpina, ievērojot Civillikuma 1068.panta prasības – jāsaņem saskaņojums no pieteicējas, par saviem līdzekļiem jāveic pārbūvēto ēku projekta izstrāde, saskaņošana un būvatļaujas saņemšana, jānodod ēkas ekspluatācijā, jāaktualizē dati Valsts zemes dienestā u.c. Atstājot Lēmumu spēkā attiecībā uz pieteicēju, tiesa nepamatoti uzlikusi pieteicējai pienākumu par saviem līdzekļiem likvidēt /pers. C/ nelikumīgās būvniecības sekas – legalizēt ēkas, kuras tas pārbūvējis bez saskaņošanas ar otru kopīpašnieku.

Nelikumīgās būvniecības sekas ir iespējams novērst veidā, kas tik ļoti neapgrūtinātu pieteicēju finansiāli – /pers. C/ pārbūvētās ēkas būtu iespējams legalizēt arī tad, ja tiktu atcelts Lēmums daļā, ar kuru pieteicējai atļauts turpināt būvniecību.

[6.4] Atbilstoši Civillikuma 1067. un 1068.pantam pieteicējai ir tiesības iebilst pret otra kopīpašnieka nelikumīgo rīcību, ko pieteicēja ir darījusi, vēršoties dažādās iestādēs ar iesniegumiem.

[6.5] Civillikuma 1068.pants dod pieteicējai arī tiesības kopīpašumā veikt tādus pārgrozījumus, ko prasīja nepieciešama vajadzība, piemēram, nolietojušos durvju un logu nomaiņa, kā arī dzīvojamās ēkas fasādes siltināšanas darbi.

[6.6] Tiesa nepareizi noteikusi strīdus priekšmetu. Lietā ir strīds par to, vai atbildētāja ir pamatoti pieņēmusi lēmumu par iespēju turpināt būvniecību uz zemesgabala, jo apstrīdētais lēmums neuzliek par pienākumu pieteicējai novērst patvaļīgās būvniecības radītās sekas.

[6.7] Lēmums nav saprotams un līdz ar to izpildāms. Nav skaidrs, vai Lēmuma 2.punktā noteiktais aizliegums palielināt zemes gabala apbūves blīvumu un apbūves intensitāti attiecas uz ēku stāvokli atzinumu sagatavošanas brīdī vai 2000.gada 21.jūnija zemes robežu plānā. Turklāt tiesa un iestāde nav vērtējusi to, ka attiecībā pret 2000.gada 21.jūnija kopīpašuma zemes robežu plānā iezīmētajām ēkām nav konstatēta nelikumīga būvniecība.

Atļautais apbūves blīvums un maksimālā apbūves intensitāte jau ir pārsniegta, līdz ar to nav iespējama tālāka būvniecība. Vienīgais veids, lai nodrošinātu, ka apbūves blīvums un maksimālā apbūves intensitāte ir atļautajās robežās, būtu pieņemt lēmumu par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu vai ēku nojaukšanu, ja iepriekšējo stāvokli, kāds tas bija 2000.gada 21.jūnijā, nebūtu iespējams atjaunot.

[6.8] Tas vien, ka 2000.gada 21.jūnija zemes robežu plānā iezīmētās ēkas nav ierakstītas zemesgrāmatā un kadastra informācijas sistēmā, neliecina par to, ka minētās ēkas ir patvaļīgi uzbūvētas bez būvprojekta un būvatļaujas. Lietā nav pierādījumu, kas šo apgalvojumu apstiprinātu.

To, ka šīs ēkas tikušas legalizētas laikā no 1978.gada 16.marta līdz 2000.gada 21.jūlijam, apliecina nekustamā īpašuma inventarizācijas plānā izdarītās atzīmes par to, ka nelikumīga celtniecība dzēsta.

[6.9] Nav saprotams, kā Lēmuma 2.punktu var izpildīt līdz 2012.gada 31.decembrim.

[6.10] Pieteicēja administratīvā akta izdošanas procesā nav uzklausīta. Lietā ir trīs atzinumi, un tā kā tā kā apbūvētais zemes gabals ir kopīpašumā, pieteicējai bija tiesības, bet iestādei pienākums iepazīstināt pieteicēju ar katru no atzinumiem un ļaut par katru no tiem sniegt viedokli. Atzinumu Nr.161 iestāde pieteicējai nav nosūtījusi, un pieteicēja par to nevarēja sniegt paskaidrojumu. Pieteicējai nav bijusi iespēja rakstveidā iesniegt savu viedokli un argumentus par atzinumiem Nr.267 un Nr.270.

[6.11] Tiesa arī nav izskatījusi pieteicējas lūgumu lietu atzīt par sarežģītu. Visas pieteicējas iesniegtās maksājumu kvītis ir attiecināmas uz izskatāmo lietu.

Tiesa nav vērtējusi, cik tiesas sēdes un cik ilgi notika, kādi procesuālie dokumenti sagatavoti pirmstiesas un tiesas procesā. Vadoties no kvīts izrakstīšanas laika, tiesa neņēma vērā, ka par iepriekš sniegtu juridisko palīdzību varēja tikt samaksāts vēlāk, un otrādi. Tiesa uzdeva pieteicējai izdalīt pieteikumu par lēmumā ietverto brīdinājumu, līdz ar to pieteicējai radās papildu izdevumi, kas nebūtu radušies, ja attiecīgie prasījumi tiktu skatīti vienā lietā.

Summa Ls 40 ir saistīta ar juridisko palīdzību Valsts zemes dienesta arhīvā, kur tika izskatīta lieta un saņemtas nepieciešamo dokumentu kopijas, samaksājot par tām Ls 13,14. Līdz ar to abas norādītās summas attiecas uz izskatāmo lietu,

Pieteicējai ir atlīdzināmi tiesāšanās izdevumi atbilstoši noteikumu Nr.859 2.punktam, 3.2., 2.5., 3.6., 3.7., 3.8.apakšpunktam, 4., 5. un 6.punktam. Papildus iepriekš norādītajām izmaksām jāpievieno arī izmaksas par apelācijas sūdzības sastādīšanu (Ls 27), konsultāciju sakarā ar tiesas spriedumu un pārstāvību tiesā.

[7] Atbildētāja paskaidrojumā par pieteicējas apelācijas sūdzību to neatzīst.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[9] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota attiecībā uz atlīdzinājuma apmēru.

[10] Pieteicēja ir iesniegusi apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 4.jūnija spriedumu daļā, ar kuru noraidīts prasījums par mantisko zaudējumu (izņemot Ls 35,91) atlīdzināšanu, kā arī par Lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru nolemts atļaut pieteicējai turpināt būvniecību uz zemesgabala ar nosacījumu, akceptēt būvprojektu un saņemt būvatļauju (Lēmuma 2.punkts). Atbildētāja apelācijas sūdzību nav iesniegusi.

Attiecīgi tiesas spriedums daļā, ar kuru atcelts Lēmuma 1.punkts attiecībā pret pieteicēju, kā arī noteikts atlīdzinājums Ls 35,91 apmērā, ir stājies spēkā.

[11] Administratīvā apgabaltiesa, izskatījusi lietu pēc būtības, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, izvērtējusi apelācijas sūdzībā minētos

argumentus, secina, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, tādēļ Administratīvā apgabaltiesa pievienojas pirmās instances spriedumā izteiktajai motivācijai *(sk. šī sprieduma 5.1.-5.11.punktu)*, ciktāl netiks norādīts pretējais.

Attiecībā uz apelācijas sūdzības argumentiem apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[12] Lietā nav strīda par iestādes konstatēto patvaļīgās būvniecības faktu.

Nav pamatots apelācijas sūdzības arguments, ka pirmās instances tiesa ir nepareizi noteikusi pieteikuma priekšmetu, jo ar Lēmuma 2.punktu pieteicējai nemaz neesot noteikts pienākums novērst patvaļīgās būvniecības radītās sekas.

No Būvniecības likuma 30.panta piektās daļas izriet, ka gadījumā, ja būvinspektora konstatētos pārkāpumus ir iespējams novērst un būvniecību turpināt atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pašvaldība, izvērtējot būvinspektora konstatētos pārkāpumus, var pieņemt vienu no šādiem motivētiem lēmumiem: 1) lēmumu par iespēju turpināt būvniecību, norādot nosacījumus būvniecības turpināšanai; 2) lēmumu par būvniecības radīto seku novēršanu (būves vai tās daļas nojaukšanu, iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu u.tml.).

Tātad patvaļīgu būvniecību iespējams novērst divējādi – patvaļīgi uzbūvēto nojaucot vai to legalizējot (izstrādājot un akceptējot būvprojektu un saņemot būvatļauju).

Iestāde konkrētajā gadījumā ir pieņēmusi Būvniecības likuma 30.panta piektās daļas 1.punktam atbilstošu lēmumu, zemesgabala kopīpašniekiem atļaujot turpināt būvniecību uz zemesgabala ar nosacījumu (nepalielināt zemesgabala apbūves blīvumu 11% un maksimālo apbūves intensitāti 30%, neaizskart trešo personu īpašumtiesības) un atbilstoši būvniecību reglamentējošo aktu prasībām būvvaldē akceptēt būvprojektu un saņemt būvatļauju.

Atļauja „turpināt būvniecību" konkrētajā gadījumā nenozīmē, ka kopīpašnieki var veikt jaunus, nesaskaņotus būvdarbus, kā to uzskata pieteicēja – Lēmumā ir ietverti nosacījumi jau esošās (atzinumos konstatētās) būvniecības legalizēšanai.

[13] No pieteicējas paskaidrojumu satura izriet, ka, viņas ieskatā, iestādei bija jāpieņem dažāda satura lēmumi attiecībā uz viņas veiktajiem būvdarbiem (bojāto logu un durvju nomaiņa, kā arī dzīvojamās ēkas fasādes siltināšana, kam, pieteicējas ieskatā, būvatļauja nav nepieciešama), bijušo īpašnieku pirms īpašuma tiesību pārejas veiktajiem būvdarbiem (jo nav pierādījumu, ka attiecīgie būvdarbi veikti patvaļīgi, kā arī pieteicēja par tiem nav atbildīga) un esošā kopīpašnieka /pers. C/ veiktajiem būvdarbiem (iestādei bija jāpieņem tikai /pers. C/ adresēts lēmums).

Attiecībā uz to, kāda satura lēmums attiecībā pret /pers. C/ iestādei būtu jāpieņem, pieteicēja savos paskaidrojumos nav konsekventa, jo sākotnēji norāda, ka tiesisks un taisnīgs rezultāts tiku sasniegts, atceļot Lēmuma 2.punktu tikai attiecībā pret pieteicēju (tātad – saglabājot /pers. C/ pienākumu legalizēt būvniecību), savukārt vēlāk norāda, ka /pers. C/ uzliekams par pienākumu nojaukt viņa patvaļīgi uzbūvētās būves.

[14] Apgabaltiesa piekrīt pirmās instances tiesas secinājumam, ka, ņemot vērā, ka zemesgabals ir kopīpašums, tad visi kopīpašnieki ir vienlīdz atbildīgi par patvaļīgas būvniecības radīto seku novēršanu. Līdz ar to iestādei nebija pamata katram no kopīpašniekiem noteikt atšķirīgu pienākumu apjomu.

Attiecībā uz argumentu, ka šāds lēmums nepamatoti ierobežo viena kopīpašnieka – pieteicējas tiesības (jo, neskatoties uz to, ka būvdarbus pārsvarā veicis otrs kopīpašnieks, rada pieteicējai papildus izdevumus saistībā ar būvniecības dokumentu izstrādi un legalizētā īpašuma reģistrāciju), apgabaltiesa norāda, ka pieteicējai nav liegts izmantot

Civillikuma 1068.pantā paredzētās tiesības prasīt no otra kopīpašnieka atlīdzināt zaudējumus, ko viņš radījis, bez kopīpašnieces piekrišanas rīkojoties ar kopīpašuma priekšmetu.

Tāpat nav nozīmes pieteicējas norādītajam apstāklim, vai patvaļīgo būvniecību ir veicis pašreizējais nekustamā īpašuma īpašnieks. Patvaļīgās būvniecības seku novēršana ir jāuzņemas attiecīgā īpašuma pašreizējam īpašniekam. Ne apstāklis, ka nav zināms patvaļīgas būvniecības faktiskais veicējs un veikšanas brīdis, ne apstāklis, ka zemes īpašuma tiesības ir pārgājušas citai personai, patvaļīgu būvniecību nelegalizē.

[15] Apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka visiem īpašumā veiktajiem būvdarbiem bija nepieciešama būvatļauja, līdz ar to šo būvniecību ir iespējams legalizēt, tikai saņemot būvatļauju.

[15.1] Pieteicēja apelācijas sūdzībā neiebilst pret pirmās instances tiesas secinājumu, ka gadījumos, kad tiek veikta fasādes apdares renovācija un logu nomaiņa, nemainot to dalījumu, kā arī tiek veikta fasādes siltināšana, ir nepieciešams būvniecības iesniegums – uzskaites karte un attiecīgi – būvatļauja. Taču pieteicēja norāda, ka ir izdarījusi Civillikuma 1068.panta trešajā daļā paredzētos pārgrozījumus kopīpašumā, ko prasīja nepieciešama vajadzība.

Civillikuma 1068.panta pirmā daļa nosaka, ka rīkoties ar kopīpašuma priekšmetu, kā visumā, tā arī noteiktās atsevišķās daļās, drīkst tikai ar visu kopīpašnieku piekrišanu; bet ja kāds no viņiem rīkojas atsevišķi, tad šī rīcība nevien nav spēkā, bet arī uzliek pēdējam pienākumu atlīdzināt pārējiem zaudējumus, kas viņiem ar to nodarīti. Panta otrā daļa noteic, ka neviens atsevišķs kopīpašnieks nevar bez visu pārējo piekrišanas ne apgrūtināt kopīpašuma priekšmetu ar lietu tiesībām, ne atsavināt to visā tā sastāvā vai pa daļām, ne arī kautkādi to pārgrozīt. Tādēļ katram kopīpašniekam ir tiesība protestēt pret tādu viena vai visu pārējo kopīpašnieku rīcību, un šo tiesību viņam nevar atņemt ar balsu vairākumu.

Izņēmumu no minētā noteikuma paredz Civillikuma 1068.panta trešā daļa, kas ļauj kopīpašniekam bez pārējo kopīpašnieku piekrišanas kopējā lietā izdarīt tādus pārgrozījumus, ko prasījusi nepieciešama vajadzība, piemēram, nepieciešamu ēkas izlabojumu.

Kā norādījusi Satversmes tiesa 2011.gada 25.oktobra spriedumā lietā Nr.2011-01-01, „šādi pārgrozījumi kopējā lietā ir izdarāmi, *lai uzturētu tās būtību* vai *pasargātu to no pilnīgas bojāejas, sabrukuma vai izpostījuma*. Atsevišķs kopīpašnieks ir tiesīgs šādus pārgrozījumus izdarīt arī tad, ja pārējie kopīpašnieki nepiekrīt nepieciešamo pārgrozījumu izdarīšanai, lai gan viņiem, ņemot vērā kopējās lietas raksturu un stāvokli, ir pienākums tos izdarīt *(sk. Blaese H., Mende S. Das Sachenrecht. Lettlands Zivilgesetzbuch vom 28. Januar 1937 in Einzeldarstellungen. Bd. II, 2. Riga: Verlag der A/G "Ernst Plates", 1940, S. 120)*".

Pieteicēja visā lietas izskatīšanas gaitā ir aprobežojusies ar vispārēju apgalvojumu, ka attiecīgie būvdarbi bija nepieciešami dzīvojamās mājas energoefektivitātes uzlabošanai. Apgabaltiesai nav pamata pieteicējas veiktos darbus uzskatīt par nepieciešamajiem pārgrozījumiem kopīpašuma priekšmetā Civillikuma 1068.panta trešās daļas izpratnē, jo ir acīmredzami, ka tie nav vērsti uz to, lai uzturētu būves būtību vai pasargātu no sabrukuma.

[15.2] Attiecībā uz zemesgrāmatā neierakstītajām un kadastra informācijas sistēmā nereģistrētajām palīgēkām (siltumnīca un četras palīgēkas) pieteicēja norāda, ka iestāde un tiesa nav ieguvusi pierādījumus, ka šīs būves ir būvētas patvaļīgi – pieteicējas ieskatā, to, ka šīs ēkas tikušas legalizētas laikā no 1978.gada 16.marta līdz 2000.gada 21.jūlijam,

apliecina nekustamā īpašuma inventarizācijas plānā izdarītās atzīmes par to, ka nelikumīga celtniecība dzēsta.

No lietas materiāliem izriet, ka jau 20.gs. 70.-jos gados zemesgabalā vairākkārt ir konstatēta patvaļīga būvniecība, izbūvējot gan palīgēkas, gan dzīvojamās ēkas piebūves; atsevišķas palīgēkas tikušas nojauktas, vēlāk veiktās dzīvojamās ēkas pārbūves atzīmētas inventarizācijas lietā (dzēšot iepriekšējos ierakstus), taču tiesa nekonstatē, ka konkrētās četras palīgēkas un siltumnīca (atšķirībā no zemesgrāmatā reģistrētajām palīgceltnēm ar kadastra apzīmējumu /kadastra numuri/) ir tikušas legalizētas. Apgabaltiesa norāda, ka tieši zemesgabala īpašniekiem ir pienākums iesniegt pierādījumus, kas apliecina būvniecības tiesiskumu.

[15.3] Pieteicēja pauž viedokli, ka nav skaidrs, vai Lēmuma 2.punktā noteiktais aizliegums palielināt zemes gabala apbūves blīvumu un apbūves intensitāti attiecas uz ēku stāvokli atzinumu sagatavošanas brīdī vai 2000.gada 21.jūnija zemes robežu plānā, un tāpēc Lēmums nav izpildāms.

No Lēmuma satura izriet, ka, norādot attiecīgos kritērijus, pašvaldība ir vadījusies no Jūrmalas apbūves noteikumu 7.6.4.apakšpunkta prasībām, kas paredz, ka dzīvojamām mājām ar zemesgabala platību 2401-3000 m^2 maksimālais apbūves blīvums ir 11 %, bet maksimālā apbūves intensitāte ir 30 %.

Apgabaltiesas ieskatā, šobrīd nav pamata vērtēt pieteicējas argumentu, ka attiecīgie rādītāji jau šobrīd nav ievēroti un tādēļ iestāde varējusi lemt tikai par patvaļīgi uzbūvēto būvju nojaukšanu.

Pašvaldība Lēmumā ir norādījusi nosacījumus, kuriem izpildoties, būves var tikt legalizētas. Tātad, pat ja attiecīgie rādītāji pašlaik tiek pārsniegti, kopīpašnieki var izstrādāt un iesniegt arī tādu būvprojektu, kas paredz tikai dažu palīgēku saglabāšanu (pārējo nojaukšanu). Konkrētajā gadījumā pašvaldība ir konstatējusi, ka uz zemesgabala atrodas vismaz viena būve (pie Murdu ielas), kas ir arhitektoniski un pilsētbūvnieciski vērtīga, tāpēc būtu saglabājama, līdz ar to jau sākotnēji pieņemt lēmumu par visu būvju nojaukšanu nav samērīgi.

[16] Iestāde 2011.gada 29.septembra lēmumā ir noteikusi konkrētu termiņu – līdz 2012.gada 31.decembrim – līdz kuram kopīpašniekiem jāpabeidz patvaļīgās būvniecības legalizācijas procedūra, atbilstoši būvniecību reglamentējošo aktu prasībām būvvaldē akceptējot būvprojektu un saņemot būvatļauju. Nav argumentēts pieteicējas paustais viedoklis, ka šāds pienākums nebija izpildāms.

Nav pamatots apelācijas sūdzības arguments, ka Lēmuma 2.punkts, ar kuru būvniecību atļauts turpināt, pieļauj kopīpašniekam /pers. C/ neievērot Civillikuma 1068.panta prasības, nerēķinoties ar pieteicējas tiesībām un interesēm (nesaņemot viņas piekrišanu).

Gan no Civillikuma 1068.panta pirmās un otrās daļas, gan Būvniecības likuma 3.panta pirmās daļas un 11.panta, un Vispārīgo būvnoteikumu 31.punkta izriet, ka būvniecību – būtiskas un paliekošas (vai vismaz ilgstošas) izmaiņas nekustamajā īpašumā – pieļaujams veikt tikai īpašniekam vai ar tā atļauju *(sk. Augstākās tiesas 2012.gada 16.marta sprieduma lietā Nr.SKA-49/2101 10.punktu).* Būvniecību ierosināt un legalizēt var jebkura persona, kurai ir tiesisks pamats apbūvēt zemes gabalu. Vienlaikus būtisks priekšnoteikums būvniecības veikšanai ir visu pārējo nekustamā īpašuma kopīpašnieku, ja nekustamais īpašums domājamās daļās pieder vairākām personām, piekrišana. Likumdevējs nav noteicis formu, kādā šāda piekrišana ir iegūstama un nostiprināma. Taču

kopīpašnieka piekrišanas trūkums ir būtisks šķērslis būvniecības ieceres realizēšanai (būvniecības akcepta saņemšanai).

Konkrētajā gadījumā apstāklis, ka pašvaldība ir atļāvusi legalizēt būvniecību, nenozīmē, ka būvvalde akceptēs būvprojektu, kuru nebūs saskaņojuši visi kopīpašnieki.

Ja abu kopīpašnieku piekrišana būvniecībai nebūs saņemta (veids, kā attiecīgā vienošanās ar otru kopīpašnieku tiek panākta, ir atkarīgs tikai no paša būvniecības ieceres realizētāja, proti, sarunu ceļā vai vēršoties vispārējās jurisdikcijas tiesā prasības kārtībā), tas var būt pamats atteikt akceptēt būvprojektu un pieņemt lēmumu par patvaļīgi uzbūvētās būves vai tās daļas nojaukšanu.

[17] Pirmās instances tiesa pamatoti ir noraidījusi pieteicējas argumentu, ka viņa administratīvā akta izdošanas procesā nav uzklausīta.

Attiecībā uz argumentu, ka iestāde pieteicējai nav nosūtījusi atzinumu Nr.161, apgabaltiesa norāda, ka minētā atzinuma saturs ir atreferēts arī atzinumā Nr.267, līdz ar to pieteicējai tas bija zināms. Attiecīgi pieteicējai bija iespēja līdz lēmuma pieņemšanai sniegt paskaidrojumus par visiem administratīvās lietas ietvaros konstatētajiem faktiem.

Pieteicēja norāda, ka atzinumi Nr.267 un Nr.270 satur uzdevumu sniegt ne tikai paskaidrojumus, bet arī viedokli un argumentus saistībā ar patvaļīgo būvniecību, taču pieteicēja ir sniegusi tikai paskaidrojumus un tikai attiecībā uz protokolu administratīvā pārkāpuma lietā. No minētā pieteicēja secina, ka pieteicēja nav uzklausīta atbilstoši Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmās daļas prasībām, savukārt tiesa ir atsaukusies uz pierādījumiem, kuru nav lietā.

Apgabaltiesa minēto viedokli atzīst par nepamatotu.

Administratīvā procesa likuma 62.pants uzliek pienākumu iestādei uzklausīt adresāta vai trešās personas viedokli un argumentus lietā, kurā tiek lemts par adresātam vai trešajai personai iespējams nelabvēlīgu administratīvo aktu. Personas uzklausīšana ir gan daļa no labas pārvaldības principa izpausmes, gan arī faktu un tiesību apsvērumu iegūšanas metodēm. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 14.[1]pantu iestādei, pieņemot administratīvo aktu, ir pienākums ievērot objektivitāti un dot procesa dalībniekiem pienācīgu iespēju izteikt savu viedokli, argumentus un iesniegt pierādījumus.

Iestāde, iepazīstinot pieteicēju ar atzinumiem Nr.267. un Nr.270, ir arī noteikusi arī termiņu, līdz kuram pieteicēja var gan sniegt mutvārdu paskaidrojumus domes Pilsētplānošanas nodaļā klātienē, gan iesniegt iestādē rakstveidā noformētu viedokli un argumentus. Minēto tiesību izmantošana bija pašas pieteicējas ziņā. Iestādei never pārmest to, ka pati pieteicēja attiecīgās tiesības nav pilnībā izmantojusi. Šādā situācijā ņemot vērā pieteicējas administratīvā pārkāpuma lietā sniegtos paskaidrojumus, iestāde ir veicinājusi privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses.

[18] Ievērojot minēto, secināms ka Lēmuma 2.punkts ir tiesisks un pamatots, un pieteikums par tā atcelšanu nav pamatots.

[19] Pirmās instances tiesas spriedums, ar kuru apmierināts pieteikums par Lēmuma 1.punkta atcelšanu, ir stājies spēkā. Līdz ar to izvērtējams, vai pirmās instances tiesa pareizi noteikusi pieteicējai atlīdzināmo tiesāšanās izdevumu apmēru.

[19.1] Nav pamatots pieteicējas arguments, ka pirmās instances tiesa nav vērtējusi viņas argumentu, ka atlīdzība bija nosakāma, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 18.panta ceturto daļu. Tiesa pamatoti izskaidroja, ka minētā tiesību norma paredz juridiskās palīdzības izmaksu atlīdzināšanu fiziskajai personai sarežģītās lietās jau procesa

laikā, pie tam neatkarīgi no tā, kāds būs lietas iznākums. Šīs normas mērķis ir nevis noteikt zaudējumu atlīdzību, bet gan pieteicēja tiesības jau pamatlietas izskatīšanas gaitā lūgt no valsts budžeta līdzekļiem segt viņa izdevumus pārstāvim, proti, nodrošināt personas tiesības uz pieeju tiesai, ja personas mantiskais stāvoklis šādu pieeju ierobežo.

Pieteicēja lietas izskatīšanas laikā nav norādījusi uz apstākli, ka sava mantiskā stāvokļa dēļ nevar pilnvērtīgi nodrošināt savu pārstāvību tiesā. Kā redzams no lietā esošajiem dokumentiem, pieteicēja ir maksājusi zvērinātai advokātei par tās sniegtajiem pakalpojumiem, līdz ar to attiecīgās izmaksas ir atlīdzināmas kā mantiskie zaudējumi (juridiskās palīdzības izmaksas) pēc tam, kad tiesvedības procesā ir konstatēts administratīvā akta prettiesiskums, Atlīdzināšanas likuma 7.panta pirmās un trešās daļas un noteikumu Nr.859 kārtībā.

Atlīdzināšanas likuma 11.panta pirmā daļa noteic, ka mantiskā zaudējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats un apmērs tiek pierādīts ar Administratīvā procesa likumā noteiktajiem pierādīšanas līdzekļiem. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 97.pantam, nosakot mantiskā zaudējuma [..] priekšnoteikumus un atlīdzinājuma apmēru, piemēro civiltiesību principus, ja likumā nav noteikts citādi.

[19.2] Atbilstoši noteikumu Nr.859 3.1.apakšpunktam un 4.punktam valsts atlīdzina izmaksas par sniegtu juridisko konsultāciju Ls 13,50 stundā, bet ne vairāk kā par piecām stundām vienas lietas ietvaros.

Pieteicēja norāda, ka konsultācijas ir sniegtas vairākas, taču minēto apgalvojumu apliecinošus dokumentus pieteicēja nav iesniegusi. Līdz ar to attiecīgās izmaksas pieteicējai nav atlīdzināmas.

[19.3] Atbilstoši noteikumu Nr.859 3.2.apakšpunktam tiek atlīdzinātas izmaksas par pieteikuma, blakus sūdzības vai administratīvā līguma (izlīguma) sastādīšanu Ls 22,50 apmērā.

Atbilstoši noteikumu Nr.859 3.5.apakšpunktam tiek atlīdzinātas izmaksas par tāda dokumenta sastādīšanu, kas nepieciešams lietas izlemšanai (iesniegumi, lūgumi vai paskaidrojumi (izņemot dokumentu par informācijas pieprasīšanu un šo noteikumu 3.2., 3.3. un 3.4.apakšpunktā minētos dokumentus)) Ls 18 apmērā.

Atbilstoši noteikumu Nr.859 3.6.apakšpunktam tiek atlīdzinātas izmaksas par šo noteikumu 3.2., 3.3. un 3.4.apakšpunktā minēto dokumentu (pieteikuma, blakus sūdzības vai administratīvā līguma; apelācijas sūdzības; kasācijas sūdzības) papildinājumu sastādīšanu Ls 18 apmērā.

Atbilstoši noteikumu Nr.859 5.punktam valsts sedz izdevumus ne vairāk kā par piecu šo noteikumu 3.2., 3.3., 3.4., 3.5. un 3.6.apakšpunktā minēto dokumentu sastādīšanu vienas lietas ietvaros.

Kā redzams no lietas materiāliem, pieteicējas 2011.gada 9.novembra pieteikums tika pieņemts un 2011.gada 16.novembrī tika ierosināta lieta (Nr.142271011) par administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtā lēmuma atcelšanu, vienlaikus uzdodot pieteicējai prasījumu par Lēmuma atcelšanu izdalīt kā atsevišķu pieteikumu. Attiecīgi noformēts pieteikums tika iesniegts 2011.gada 2.decembrī. Ar 2011.gada 9.decembra lēmumu tika pieņemts pieteikums un ierosināta lieta par Lēmuma 1. un 2.punkta atcelšanu attiecībā uz pieteicēju, savukārt daļā par Lēmuma 3.punktā ietvertā brīdinājuma atcelšanu pieteikums tika atstāts bez virzības, uzdodot prasījumu šajā daļā izdalīt atsevišķā tiesvedībā (ņemot vērā, ka sūdzībai par piespiedu izpildi likumdevējs ir paredzējis atšķirīgu procesuālo kārtību). 2012.gada 25.janvāra iesniegumā pieteicēja tiesu informēja, ka ir apstrīdējusi iestādē atzinumus Nr.267 un Nrr.270. Ar 2012.gada 30.janvāra lēmumu tiesnese noraidīja

pieteicējas lūgumu par procesuālā termiņa pagarināšanu pieteikuma trūkumu novēršanai, un, izskatot pieteicējas 2012.gada 15.februāra blakus sūdzību, minētais tiesneses lēmums tika atstāts negrozīts ar Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 21.maija lēmumu. Konstatējot, ka attiecīgie trūkumi nav novērsti, ar 2012.gada 30.maija lēmumu pieteikums daļā par Lēmuma 3.punktā ietvertā brīdinājuma atcelšanu tika uzskatīts par neiesniegtu.

Apgabaltiesa atzīst, ka juridiskās palīdzības izmaksas (tostarp, dokumentu sastādīšana) ne administratīvā pārkāpuma lietā, ne Lēmuma 3.punktā ietvertā brīdinājuma apstrīdēšanā un pārsūdzēšanā nevar tikt atlīdzinātas izskatāmās lietas ietvaros (administratīvā lieta attiecīgajā daļā nav ierosināta, attiecīgi nav arī konstatēts, ka valsts pārvaldes iestādes rīcības dēļ pieteicējai ticis nodarīts zaudējums vai kaitējums, savukārt atlīdzinājums administratīvā pārkāpuma lietā ir prasāms citas lietas ietvaros).

No lietas materiāliem izriet, ka pirmās darbības pieteicējas vārdā administratīvajā tiesā zvērināta advokāte I.Skačkova veica tikai 2012.gada 9.janvārī, lūdzot pagarināt termiņu Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2011.gada 9.decembra lēmumā noteikto trūkumu novēršanai *(lietas 86.lapa),* savukārt pilnvara pieteicējas pārstāvībai tiesā attiecīgajā lietā izsniegta tikai 2013.gada 15.aprīlī *(lietas 132.lapa),* bet orderis – 2013.gada 16.aprīlī. Pieteicēja (arī pēc attiecīga apgabaltiesas pieprasījuma) tiesai nav iesniegusi arī vienošanos ar advokātu.

Pieteicēja ir iesniegusi 2011.gada 21.oktobra kvīti AV Nr.73476 *(lietas 165.lapa)* par divu pieteikumu administratīvajai tiesai sagatavošanu (Ls 100 x 2).

Pirmās instances tiesa pamatoti atzina, ka izskatāmajā lietā tiek izskatīts viens pieteikums, līdz ar to uz izdevumiem par juridiskās palīdzības sniegšanu attiecināma samaksa par vienu pieteikumu Ls 100 apmērā.

Pieteicēja ir iesniegusi 2011.gada 27.oktobra kvīti AV Nr.73480 *(lietas 166.lapa)* par iepazīšanos ar administratīvās lietas dokumentiem (Ls 40) un atzinuma apstrīdēšanu (Ls 60).

Ņemot vērā, ka kvīts izrakstīšanas brīdī lieta vēl tika izskatīta iestādē, secināms, ka pieteicējas pārstāve ir iepazinusies ar lietas materiāliem iestādē (pie tam nav precizēts – ar administratīvā pārkāpuma vai administratīvās lietas materiāliem), bet šādu izdevumu atlīdzināšana tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanas ietveros noteikumi Nr.859 neparedz. Kā jau tika norādīts, arī atzinumu apstrīdēšana nav attiecināma uz šo lietu.

Pieteicēja ir iesniegusi 2012.gada 20.janvāra kvīti AV Nr.96010 *(lietas 164.lapa)* par sūdzību Jūrmalas domei (Ls 40) un par pieteikumu par brīdinājuma atcelšanu (Ls 40).

Konkrētajā gadījumā domes 2011.gada 29.septembra lēmuma Nr.427 1. un 2.punkts nebija apstrīdams augstākā iestādē, bet bija pārsūdzams uzreiz tiesā, līdz ar to konkrētās lietas ietvaros pieteicējai nevarēja rasties tiesāšanas izdevumi saistībā ar Jūrmalas pilsētas domei adresētas sūdzības sastādīšanu. Savukārt pieteicējas pārstāvja darbības, apstrīdot brīdinājumu, kā jau tika norādīts, nav vērtējamas šīs lietas ietvaros.

Pieteicēja apgabaltiesai ir iesniegusi 2012.gada 15.februāra kvīti AV Nr.96016 *(lietas 252.lapa)* par blakus sūdzības sastādīšanu (Ls 40).

Apgabaltiesa konstatē, ka 2012.gada 15.februāra blakus sūdzība ir par Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2012.gada 30.janvāra lēmumu, ar kuru tika noraidīts lūgums par procesuālā termiņa pagarināšanu pieteikuma trūkumu novēršanai attiecībā uz Lēmuma 3.punktā ietverto brīdinājumu. Ņemot vērā, ka attiecīgajā daļā lieta nav ierosināta, ar attiecīgās blakus sūdzības sastādīšanu saistītās juridiskās palīdzības izmaksas nevar tikt atlīdzinātas.

Pieteicēja ir apgabaltiesā ir iesniegusi 2014.gada 1.aprīļa kvīti VA Nr.035511

(lietas 251.lapa) par iebildumu par paskaidrojumiem sastādīšanu (Ls 100).

Apgabaltiesa konstatē, ka tiesā nav saņemti attiecīgi pieteicējas iebildumi par atbildētājas (acīmredzot, 2014.gada 26.marta) paskaidrojumiem par apelācijas sūdzību. Līdz ar to attiecīgās juridiskās palīdzības izmaksas nevar tikt atlīdzinātas.

Pieteicējas ir iesniegusi 2013.gada 19.aprīļa kvīti AV Nr.96123 par summu Ls 40 par pārstāvību Jūrmalā Valsts zemes dienestā *(lietas 163.lapa),* un pieteicēja norāda, ka pārstāve ir sniegusi viņai juridisko palīdzību Valsts zemes dienesta arhīvā, lai izprasītu un saņemtu nepieciešamo dokumentu.

Apgabaltiesa norāda, ka noteikumu Nr.859 kārtībā ir paredzēts atlīdzināt izdevumus par tāda dokumenta sastādīšanu, kas nepieciešams lietas izlemšanai (izņemot dokumentu par informācijas pieprasīšanu), kā arī par iepazīšanos ar lietas materiāliem tiesā vienas tiesas instances ietvaros, un apgabaltiesa nekonstatē, ka šo noteikumu kārtībā būtu atlīdzināmi izdevumi saistībā ar informācijas atlasi tajā iestādē, kuras rīcībā ir lietas izskatīšanai nepieciešamie dokumenti. Bez tam apgabaltiesa konstatē, ka kvītī nav atšifrēts, kādā lietā notikusi pieteicējas pārstāvība Valsts zemes dienestā, un kā tā izpaudusies. Izdevumi, kas radušies saistībā ar dokumentu saņemšanu Valsts zemes dienesta arhīvā, pieteicējai ir atlīdzināti, pamatojoties uz 2013.gada 22.aprīļa rēķinu *(lietas 167., 168.lapa),* pie tam no tā izriet, ka attiecīgā Valsts zemes dienesta darbinieku sniegtā pakalpojuma cenā ietilpst gan arhīva dokumentu atlase, gan speciālista konsultācijas, gan kopiju apliecināšana.

Lai arī pieteicēja norāda, ka advokāte ir sastādījusi lietas izskatīšanai nepieciešamos dokumentus, blakus sūdzību, procesuālo dokumentu papildinājumus, pieteicēja minēto apgalvojumu apliecinošus dokumentus tiesai nav iesniegusi.

[19.4] Ievērojot minēto, pirmās instances tiesa pamatoti atzina, ka pieteicējai ir atlīdzināmi izdevumi par pieteikuma sagatavošanu Ls 22,50 apmērā un izdevumi par pierādījumu iegūšanu Ls 13,41 apmērā (kopā Ls 35,91).

[19.5] Atbilstoši noteikumu Nr.859 3.7.apakšpunktam un 6.punktam tiek atlīdzinātas izmaksas par par pārstāvību tiesas sēdē Ls 20 stundā, taču ne vairāk kā par 40 stundām vienas lietas ietvaros.

Kā konstatējams no lietas materiāliem, pieteicējas pārstāve I.Skačkova piedalījās pirmās instances tiesas sēdē 2013.gada 16.aprīlī (1?12??), 26.aprīlī (0?42??) un 21.maijā (1?10??), tātad kopumā 3?04??.

Atbilstoši noteikumu Nr.859 2.punktam samaksu par juridisko palīdzību aprēķina par pilnām stundām. Līdz ar to pieteicējai atlīdzināmi Ls 60.

Pirmās instances tiesa minēto atlīdzību nepamatoti nav noteikusi.

[19.4] Atbilstoši noteikumu Nr.859 noteikumu 3.3.apakšpunktam tiek atlīdzināti izdevumi par apelācijas sūdzības un pretapelācijas sūdzības sastādīšanu Ls 27 apmērā.

Ņemot vērā, ka apelācijas sūdzība daļā par atlīdzinājuma apmēru daļēji ir pamatota, pieteicējai atlīdzināmi arī zaudējumi saistībā ar juridisko palīdzību apelācijas sūdzības sastādīšanā.

Pieteicēja apgabaltiesai ir iesniegusi papildus pierādījumus – 2013.gada 20.jūnija kvīti Nr.96090 *(lietas 253.lapa)* par apelācijas sūdzības sastādīšanu (Ls 250). Līdz ar to pieteicējai ir atlīdzināmi izdevumi par apelācijas sūdzības sastādīšanu Ls 27 apmērā.

[20] Ievērojot minēto, pieteikums ir apmierināms (papildus pirmās instances tiesas spriedumā, kas stājies spēkā, pieteicējai jau noteiktajam atlīdzinājumam Ls 35,91 apmērā) daļā par atlīdzinājuma piedziņu Ls 87 (123,79 *euro*) apmērā.

[21] Ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmajai daļai piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Pieteicēja samaksājusi valsts nodevu par pieteikuma iesniegšanu Ls 20, kas viņai atlīdzināti ar spēkā stājušos pirmās instances tiesas spriedumu.

Par apelācijas sūdzības iesniegšanu ir samaksāta valsts nodeva Ls 40.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumu Nr.85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13.punktu valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc tiesas vai tiesneša nolēmuma stāšanās spēkā Administratīvā procesa likuma 126.pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē.

Ņemot vērā minēto, no atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes piespriežama pieteicējas samaksātā valsts nodeva Ls 40 (56,91 *euro*) apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 304.panta pirmo daļu, 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Daļēji apmierināt /pers. B/ pieteikumu.

Uzlikt par pienākumu Jūrmalas pilsētas pašvaldībai viena mēneša laikā no šī sprieduma spēkā stāšanās atlīdzināt /pers. B/ mantiskos zaudējumus 123,79 *euro* apmērā.

Noraidīt /pers. B/ pieteikumu daļā par Jūrmalas pilsētas domes 2011.gada 29.septembra lēmuma Nr.427 (protokols Nr.17, 22.punkts) 2.punkta atcelšanu, kā arī par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu pārējā daļā.

Piespriest no atbildētāja par labu /pers. B/ viņas samaksāto valsts nodevu par apelācijas sūdzības iesniegšanu 56,91 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente A.Šteinberga

Tiesneši M.Osmane

V.Poķis